

הברירות שבפני מתכנון של צבא

הכל מסכימים — הניידות הכרחית. אך כיצד משיגים אותה?
לפני צבא כצבא ארה"ב, למשל, מתיצבות ברירות חמורות — כגון:

„התוכל להגיע לידי ניידות-אוויר אסטר-טגית, אם הנך עומד על כך כי דברים כגון טנקים וארטילריה-מתנייעת יהיו כלולים במערכת-אוינך?”

אך

„היכולים אנו להרשות לעצמנו כוח בעל ניידות-אוויר נרחבת — על כל הצרכים המורכבים, התחזוקה והדרישות לכמויות דלק-ושמנים גדולות, הכרוכים בכך?”

„היכולים אנו להרשות לעצמנו את הווי תור על מהירות-ההגבה והגמישות אשר ניידות-האוויר נותנת ביד מפקד כוחות-הקרקע?”

אך

„אנו זקוקים לצידוד המטופח ומעודן-השכלול ביותר, בשביל לשפר את יכו-לת-התצפית שלנו.”

„האין צורך זה עומד בניגוד ישיר לש-איפתנו לצידוד פשוט וזול?”

אך

„היכן נגמרת הניידות-האסטרטגית ומת-חילה הניידות-הטקטית?”

„זה ענין של מספר מסוים של קילומט-רים — או של משכי-הזמן — או של איזהו החיל, או הזרוע, אשר בתחום-אחריותו ימצא הענין הנדון?”

האם

„היכן נגמרת הניידות-האסטרטגית ומת-חילה הניידות-הטקטית?”

מתוך דברי סגן-הרמטכ"ל למצ-עים של צבא-ארה"ב, בשלהי 1960.

„שביל-הזהב” - מסקנות התכנון לניידות-גלובלית

חמש מגמות — כמענה על בעיות-ה„ברירות” לעשור 1970—1960:

- ראשית, „החשוב הוא כי כלי-הנשק-והציוד כולם — וכן ארגון היחידות והעוצבות עצמן — יהיו כפולי-יכולת *).
- צעדנו צעדי-ממש בכיוון זה.”

(*) ההינו — בעלות יכולת ללוחמה „גרעינית” — ו„בלתי-גרעינית” — כאחד. המער-

● שנית, "על הצבא להגיע לידי איזון נאות בין כוחותיו שפורסו לאזורים החיוניים מעבר-לימים, לבין עתודות-אסטרטגיות בעלות ניידות-אמת; ועליו לתכנן ולהציב-מראש ברחבי העולם, פריטים מסוימים של ציוד-מפתח וחימוש-מפתח."

● שלישית, "התשובה לברירה הנוספת — של פיזור, למען הימנע מפגיעתה של התקפה גרעינית רבת-מחץ, לעומת הצורך בדרגה מסוימת של ריכוז, בכדי לבצע משימה — טמונה בניידות טקטית מוגברת. לעולם יארעו מצבים בהם יהיה על החייל לרדת מרכבו, ולהילחם רגלית; אך מטרתו הסופית היא ניידות, רכבית, במאה אחוזים, על הקרקע ובאוויר, לכל יחידותינו בדרגה-הלחם ובדרג של סיוע-קרב, או מתקדמים בכיוון זה — ועדים לכך צמיחתה של האווירה-האורגנית של הצבא וכן אמצעיו בתחום ניידות-הקרקע."

● רביעית, "מטרתנו הסופית בתחום הלוגיסטיקה היא כי עם צאת פריט-אספקה כלשהו מארה"ב — לא ייעצר עוד בתחנות בטרם הגיעו אל המשתמש בו. למותר לומר כי טרם הגענו למטרה זו — אך מגמת-ההתפתחות נעה בכיוון זה. כיום סבורים אנו כי בשנות 70—1965 לא פחות מ-25 אחוז מתנועת המטען-היבש (להבדיל מדלק ושמונים המזורמים במערכת צינורות) וכוח-האדם אל, אזור-הלחימה יובאו לשם במישירין בדרך-האוויר, מנמל-המוצא או ממערכת-בסיסים מרוחקת. מכשירים וכלים נוספים וחדשים נוצרים והולכים עתה, אשר יגבירו את ניידות-הקרקע במערכת-הלוגיסטית שלנו."

● ולבסוף — "עובר עתה על יחידותינו ועוצבותינו תהליך של התפתחות ושינוי-הדרגי, שכל צעד בו נועד להוסיף ליחידות השונות גמישות, ניידות ועצמת-קרב — ולאפשר לנו, לגנור' (מעשה-חיט) ולעצב תכליתית, מדי-פעם ולפיה-הצורך, את הכוח המסוים הנחוץ בשביל להוציא-לפועל משימה מסוימת."

מדברי סגן-הרמטכ"ל למבצעים של צבא-ארה"ב; בשלהי 1960.

לאן סוליכה מגמת ההתפתחות בצבאות כיום?

"משימת-היסוד של הצבא — ספק, אם היא עומדת להשתנות. כאמצעים למילוי משימה זו שימשו תמיד הניידות — ועצמת-האש. נקודת-האיזון בין שני גורמים אלה של עצמת-הקרב נעה במשך הדורות אנה ואנה. לאחר התזונה הנמרצת, שבאה בעקבות התפוצצות הפצצה-האטומית, פונה עתה שוב המוטטלת לעבר הניידות. היכן בדיוק יימצא מיטב-האיזון — אין איש יכול לומר; אך יותר ויותר מתבררת לכל העובדה כי אחד ממיטב כלי-מלאכתו של החייל בעידן גרעיני זה הוא, שוב ושוב, תוספת-ניידות. שכן ברירתו היחידה לכך — היא להסתתר בבור עמוק-מאוד, דבר אשר תרומתו לפעולה תוקפנית של-ממש מפוקפקת היא, וקשה לשער כיצד יאפשר לצבא לבצע את המשימה המוטלת עליו."

★

"צרכי הבטחון-הלאומי גוזרים כי הצבא יהיה נייד ניידות-אסטרטגית וטקטית, כפול- יכולת, מאומן היטב, מצויד היטב, לעולם דרוך על משמרתו — ונכון תמיד."

מדברי סגן-הרמטכ"ל למבצעים של צבא-ארה"ב; בשלהי 1960.